

PASIRAŠYMO KVALIFIKUOTU EL. PARAŠU ATMINTINĖ

Atsiradus reikalavimui paraiškas, mokėjimo prašymus bei susijusius dokumentus teikti elektroniniu būdu, pristatome pasirašymo kvalifikuotu elektroniniu parašu atmintinę.

Kas yra kvalifikuotas elektroninis parašas?

Teisiškai parašui ranka prilygsta tik **kvalifikuotas elektroninis parašas**. Reikalavimai kvalifikuotam elektroniniam parašui yra vienodi visose ES šalyse.

Elektroninis parašas yra saugus, jei:

- yra vienareikšmiškai susietas su pasirašančiu asmeniu;
- leidžia identifikuoti pasirašantį asmenį;
- yra sukurtas priemonėmis, kurias pasirašantis asmuo gali tvarkyti tik savo valia;
- yra susijęs su pasirašytais duomenimis taip, kad bet koks šių duomenų pakeitimas yra pastebimas.

Elektroninis parašas yra kvalifikuotas, jei jis yra saugus ir sudarytas saugia parašo formavimo įranga bei patvirtintas galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu.

El. parašo teisinę galią nustato eIDAS reglamento 25 straipsnis. Šio straipsnio 3 dalis nurodo, kad „Kvalifikuotas el. parašas, patvirtintas vienoje valstybėje narėje išduotu kvalifikuotu sertifikatu, visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas el. parašas.“ Visų ES šalių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų, sudarančių kvalifikuotus elektroninio parašo sertifikatus (taip pat teikiančių ir kitas patikimumo užtikrinimo paslaugas), sąrašą rasite „EU Trust Service Dashboard“ platformoje <https://esignature.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>

Pagrindiniai būdai įsigyti kvalifikuotą elektroninį parašą

Kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą galite įsigyti iš kvalifikuotus sertifikatus sudarančio sertifikavimo paslaugų teikėjo arba jo registravimo tarnybos. Lietuvoje šiuo metu yra įvairių būdų įsigyti kvalifikuotą el. parašą. Pateikiame keletą būdų:

Asmens dokumentų išrašymo centras sudaro **sertifikatus įrašomus į asmens tapatybės korteles**, kurios taip pat gali būti naudojamos asmens tapatybei elektroninėje erdvėje patvirtinti ar nustatyti ir elektroniniams dokumentams pasirašyti. Norint naudoti asmens tapatybės kortelę elektroniniams dokumentams pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, pirmiausia reikia turėti kortelės skaitytuvą ir Jūsų naudojamame kompiuteryje įdiegti kortelės skaitytuvo veikimą palaikančią programinę įrangą. Daugiau informacijos rasite interneto svetainėje <https://adic.lrv.lt/>.

USB el. parašo laikmenas arba lustines korteles išduoda VĮ Registrų centras. Norint naudotis kvalifikuotu el. parašu USB laikmenoje ar lustinėje kortelėje, prieš tai Jums reikės paruošti kompiuterinę įrangą pasirašymui. Daugiau informacijos rasite interneto svetainėje www.elektroninis.lt/.

Kvalifikuotus mobiliuosius elektroninius parašus įsigyti siūlo judriojo ryšio operatoriai:

- UAB „Bitė Lietuva“
Daugiau informacijos rasite čia <https://www.bite.lt/paslaugos/mobilusis-parasas>
- AB „Telia Lietuva“
Daugiau informacijos rasite čia <https://www.telia.lt/privatiems/paslaugos/mobilusis-elektroninis-parasas>
- UAB „Tele2“
Daugiau informacijos rasite čia <http://tele2.lt/privatiems/ismaniosios-paslaugos/mobilusis-parasas>
- UAB „Teledema“
Daugiau informacijos rasite čia <https://www.teledema.lt/papildomos-paslaugos/naudingos-asmenines-paslaugos>

Jeigu mobilaus el. parašo neturite, „**SMART ID**“ programėlę su kvalifikuotu el. parašu užsisakyti galima „SEB“, „Swedbank“ ir „Luminor“ bankų skyriuose. Jeigu jau turite mobilųjį parašą, užsiregistruoti „Smart-ID“ galite savarankiškai. Kaip tą padaryti, [rasite čia](#).

Kaip pasirašyti dokumentus kvalifikuotu el. parašu?

Pateikiame nuorodas į keletą svetainių, kuriose galite pasirašyti dokumentus, turėdami kvalifikuoto el. parašo sertifikatą ir saugią parašo formavimo įrangą.

- <https://www.archyvai.lt/>
- <https://signa.mitsoft.lt/signa-web/app/index.html>
- <https://www.gosign.lt/lt/> – tinka tik PDF formato failai iki 6 MB.
- <https://marksign.lt/> – užsiregistravus svetainėje per mėnesį nemokamai galite pasirašyti 5 dokumentus;
- <https://www.dokobit.com/lt/> – užsiregistravus svetainėje per mėnesį nemokamai galite pasirašyti 5 dokumentus;

Prisijungę prie aukščiau nurodytų svetainių, galite įkelti norimus pasirašyti dokumentus. Primename, kad pagal administravimo taisykles NMA priima dokumentus DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF formatais. Atlikę pasirašymo procedūrą, visada galite pasitikrinti, ar dokumentas pasirašytas, ir kiek laiko galioja Jūsų kvalifikuotas el. parašas. Tai padaryti galite toje pačioje svetainėje, kurioje pasirašėte.

Norėdami įsitikinti, kad teisingai pasirašėte ir Jūsų el. parašas yra kvalifikuotas, turėtumėte patikrinti, ar jis atitinka šiuos tris reikalavimus:

- Turi būti matomi pasirašiusiojo asmens vardas ir pavardė;
- Turi būti matoma žyma, kad tai kvalifikuotas elektroninis parašas;
- Turi būti matoma pasirašymo data, tikslus laikas bei laiko zona (*time stamp*);

Papildoma informacija apie kvalifikuotą el. parašą

Plačiau apie kvalifikuoto el. parašo tikrinimą skaitykite [čia](#) arba [čia](#).

Jei kvalifikuoto el. parašo dar neturite, bet planuojate įsigyti, siūlome peržiūrėti mokomąją programą [šioje internetinėje svetainėje](#).

Jeigu dar liko neaiškumų, siūlome atidžiai pasinagrinėti šias <https://www.eparasas.lt/> ir <https://elektronisparasas.lt/> internetines svetaines.